

Pou Piblikasyon Imedya: 28/07/2023

GOUVÈNÈ KATHY HOCHUL

**GOUVÈNÈ HOCHUL RAPLE NOUYÒKÈ YO POU YO PRAN MEZI POU ANPECHE
MALADI KI GEN RAPÒ AK CHALÈ AK DEZIDRATASYON AMEzi TANPERATI
MALSEN YO AP KONTINYE AFEKTE ETA NEW YORK**

*Dezyèm jou konsekitif ekstrèm chalè ak imidite, ak "santi tankou" tanperati a ap
apwoche 100 atravè eta a*

*Avètisman sou chalè eksesif pa anvigè ankò, paske majorite konte nan New York
yo kounye a anba yon konsèy sou chalè*

*Ajans Eta yo ap swiv konsekans move tan yo nan samdi pou Hudson Valley, vil
New York ak reyon Long Island yo, paske tanpèt yo te ka lakòz gwo lapli ak
blakawout*

**Gouvènè Hochul ankouraje Nouyòkè yo pou yo vizite sant refwadisman lokal yo
pou konbat chalè a**

Jodi a, Gouvènè Kathy Hochul te raple Nouyòkè yo ke chalè ekstrèm ak imidite kontinye gen enpak sou pi fò nan eta a, epi pou yo pran mezi siplemantè jodi a ak demen pou rete fre paske yo prevwa valè endis chalè yo - oswa tanperati "santi tankou" - ant 90 a 100 pou tout eta a. Sèvis Meteyo Nasional la te pibliye yon Avi sou Chalè pou pifò konte nan eta a, ki anvigè jiska vandredi swa pou pifò nan nò eta a, epi ki anvigè jiska samdi swa pou Vil New York ak Long Island. Gouvènè Hochul te ankouraje Nouyòkè yo pou yo pran prekosyon jodi a ak demen paske chalè ekstrèm kontinye ap poze gwo risk pou sante yo.

"N ap apwoche dezyèm jou chalè ekstrèm nou atravè eta a, epi n ap kenbe yon je sou Vil New York ak zòn Long Island amezi kondisyon danjere yo ap kontinye jiska demen", **Gouvènè Hochul te deklare.** "Chak Nouyòkè ta dwe pran mezi jodi a pou yo rete fre, rete idrate epi lwen deyò solèy la pou peryòd pwolonje".

Komisè Divizyon Sekirite Teritwa ak Sèvis pou Ijans Ian, Jackie Bray, te deklare, "Li pral ekstrèmeman cho ak imid jodi a ak nan demen nan Eta New York, espesyalman reyon sid eta a. Tanpri pran mezi siplemantè jodi a ak demen pou asire ou menm, moun ou renmen yo ak bèt kay ou yo pwoteje. Vizite sant refwadisman lokal ou a si w bezwen yon kote ki an sekirite lwen chalè a".

Ajans eta yo ap swiv tou move tan ki kapab grav nan previzyon an pou rejyon sid eta yo nan samdi paske tanpèt loraj ka lakòz gwo lapli ak blakawout. Nou ankouraje Nouyòkè yo siveye previzyon meteyo lokal yo pou dènye enfòmasyon yo. Pou kapab jwenn yon lis konplè sou alèt, avètisman, avi ak dènye previzyon meteyo yo, vizite [sit entènèt](#) Sèvis Meteyo Nasyonal la.

Depatman Konsèvasyon Anviwònmantal (Department of Environmental Conservation, DEC) la konseye ke chalè ete a ka mennen nan fòmasyon nan ozòn nan nivo tè. DEC ak DOH soti Konsèy sou Sante Kalite lè meteowològ DEC yo prevwa nivo polisyon, tankou ozòn ak patikil ki piti yo, yo prevwa depase yon Endis Kalite Lè (Air Quality Index, AQI) ki gen valè 100, lè yo prevwa konsantrasyon lè deyò yo malsen pou gwoup sansib yo. [Gen yon konsèy ki anvigè pou ozòn](#) pou **Long Island ak nan rejyon Metwo Vil New York** yo pou **jodi a 28 jiye**, ant 11 a.m. ak 11 p.m. Gen plis enfòmasyon sou previzyon Kalite lè Eta New York ki disponib [isit la](#). Pou tcheke kalite lè lokal aktyèl la, ale sou [www.airnow.gov](#).

Nouyòkè yo ka vizite sitwèb Depatman Sante a tou pou jwenn yon lis [Sant Refwadisman](#) aktyalize, ke depatman sante lokal yo ak biwo jesyon ijans lokal yo soumèt.

Depatman Sante Eta New York la raple Nouyòkè yo tou ke chalè a se premye asasen ki gen rapò ak move tan nan Etazini. Yo ka evite lanmò ak maladi ki gen rapò ak chalè, poutan, chak ane anpil moun soufri efè chalè ekstrèm. Gen kèk moun ki gen plis risk pou maladi ki gen rapò ak chalè pase lòt. Nouyòkè yo ta dwe aprann faktè risk ak sentòm maladi ki gen rapò ak chalè pou pwoteje tèt yo ak pwòch yo.

Sentòm kout chalè yo gen ladan

- Po cho, sèk, wouj
- Yon batman rapid
- Respirasyon rapid ak lejè
- Yon tanperati kò ki pi wo pase 105 degre
- Pèt vijilans, konfizyon, ak/oswa pèt konesans.

Pou konsèy sou chalè ekstrèm ki soti nan Depatman Sante a, ale sou sitwèb yo a [isit la](#).

Komisè Depatman Konsèvasyon Anviwònmantal (Department of Environmental Conservation, DEC) Eta New York la Basil Seggos te deklare, "Chalè ekstrèm ki kontinye ap afekte Eta New York semèn sa a se yon lòt rapèl sou enpak klima k ap chanje nou an nan kominote yo. DEC kontinye kowòdone ak patnè Eta, vil ak lokal nou yo pou asire Nouyòkè yo gen enfòmasyon yo bezwen pou prepare yo pou gwo chalè, epi mwen ankouraje tout Nouyòkè yo pou yo kontwole kondisyon meteyo lokal yo epi chèche espas pou yo rete fre epi rete an sekirite".

Komisè Depatman Sante Eta New York la, Doktè James McDonald, te deklare, "Pandan tanperati ekstrèm sa yo, li enpòtan pou nou rete idrate, epi chèche espas ki gen èkondisyon. Li espesyalman enpòtan pou granmoun aje yo ak nenpòt moun ki fè

eksperyans kondisyon kwonik yo pran prekosyon debaz yo pou yo rete fre epi pwoteje tèt yo kont pwoblèm sante, tankou fatig chalè oswa kout chalè, ki gen rapò ak tanperati danjere".

Plis Mezi Ajans yo ap pran

Divizyon Sekirite Teritwa ak Sèvis pou Ijans yo (Division of Homeland Security and Emergency Services)

Sant Operasyon Ijans Divizyon Sekirite Teritwa ak Sèvis Ijans Eta New York la ap kontwole kondisyon meteyo yo epi kominike avèk manadjè ijans lokal yo atravè eta a. Divizyon an pral kowòdone nenpòt repons ajans potansyèl Eta a pou ede gouvènman lokal yo. Rezèv Eta a ekipe pou deplwaye resous, jan sa nesesè, nan tout pati nan eta a ki afekte yo.

Depatman Sèvis Piblik

Depatman Sèvis Piblik (Department of Public Service, DPS) Eta New York la ap siveye kondisyon sistèm elektrik yo ak sipèvize repons konpayi sèvis piblik pou nenpòt sitiyasyon ki ka prezante akòz chalè ekstrèm semèn sa a. Konpayi sèvis piblik New York yo genyen apeprè 5,500 travayè ki disponib pou angaje, jan sa nesesè, nan evalyasyon domaj, entèvansyon, reparasyon ak restorasyon atravè Eta New York, pou nenpòt enpak ki gen rapò ak move tan wikenn sa a. Pèsonèl ajans lan pral kontinye swiv travay sèvis piblik yo pandan tout evènman an epi asire sèvis piblik yo voye anplwaye apwopriye yo nan rejyon ki gen pi gwo enpak yo.

Biwo Pak, Lwazi ak Konsèvasyon Istorik (Office of Parks, Recreation and Historic Preservation)

Pak Eta New York gen enstalasyon atravè eta a kote piblik la ka ale pou yo rafrechi yo ak naje nan pisin ak nan mas dlo oswa rafrechi sou teren pilverizasyon yo. Gen yon lis enstalasyon natasyon Pak Eta ki disponib [isit la](#).

Konsèy sekirite kon Chalè

Pou ede Nouyòkè yo rete an sekirite pandan gwo chalè yo, swiv konsèy ki anba a epi vizite [pajwèb](#) Konsèy sou Sekirite kont Chalè DHSES la.

Rete Prepare

Pran prekosyon pou evite fatig chalè se yon bagay enpòtan, epi sa gen ladan ajiste orè ou pou evite deyò pandan èdtan ki pi cho nan jounen an epi modifye rejim alimantè ou ak konsomasyon dlo ou lè sa posib. Pou ede Nouyòkè yo rete an sekirite pandan gwo chalè yo, swiv konsèy ki anba a epi vizite [pajwèb](#) Konsèy sou Sekirite konte Chalè DHSES la.

- Diminye aktivite entans ak egzèsis, espesyalman pandan lè limyè solèy la pi frape yo.
- Egzèsis ta dwe fèt byen bonè nan maten, anvan 7 a.m.
- Manje mwens pwoteyin epi plis fwi ak legitim. Pwoteyin yo pwodwi epi ogmante metabolis chalè, ki koze ke ou pèdi dlo. Manje ti kantite manje, men bwè pi souvan. Pa manje bagay ki sale.

- Bwè omwen de a kat vè dlo chak èdtan lè chalè ekstrèm, menm si ou pa santi ou swaf. Pa bwè bwason ki gen alkòl oswa kafeyin.
- Si posib, pa rete nan solèy la, rete nan èkondisyone. Solèy la chofe nwayo anndan kò ou, sa ki ka lakòz ou dezidrate. Si pa gen èkondisyone, rete nan etaj ki pi ba, pa rete nan solèy la, oubyen ale nan yon biling piblik ki klimatize
- Si ou oblige soti deyò, mete krèm solè ki gen yon wo nivo faktè pwoteksyon kont solèy (omwen 15 SPF) ak yon chapo pou pwoteje figi ak tèt ou.
- Lè ou deyò, mete rad ki laj, ki lejè epi ki gen koulè pal. Kouvri po ou otan ou kapab pou evite kout-solèy ak efè chofaj avanse solèy la sou kò ou.
- Pa janm kite timoun yo, bèt domestik, oswa moun ki gen bezwen swen espesyal yo nan yon veyikil ki estasyone, espesyalman pandan peryòd chalè entans nan sezon ete a. Tanperati ki anndan yon veyikil ki fèmen kapab depase rapidman 140 degre Fahrenheit. Ekspozisyon nan tanperati ki wo konsa kapab touye ou nan kèk minit sèlman.
- Fè yon efò pou voye je sou vwazen ou yo pandan yon vag chalè, sitou si yo se granmoun, si yo gen timoun piti oswa ki gen andikap. Asire ou gen ase manje ak dlo pou bèt domestik ou yo.
- Ekpozisyon ki pwolonje a chalè kapab danjere epi potansyèlman fatal. Rele 911 si ou menm oswa yon moun ou konnen montre siy oswa sentòm maladi chalè, tankou tèt fè mal, etoudisman, kranp miskilè, kè plen oswa vomisman.

Konsève Elektrisite

NYSERDA rekòmande pou pran mezi entelijan pou redwi itilizasyon enèji, sitou pandan peryòd gwo demann yo, non sèlman sa ede diminye chaj maksimòm eta a, men tou li ekonomize lajan konsomatè yo lè elektrisite a pi chè. Pou redwi itilizasyon enèji, an patikilye pandan peryòd kritik yo, yo ankouraje konsomatè yo pou yo pran kèk nan mezi konsèvasyon enèji ki gratis oubyen ki pa koute anpil lajan ki pral site la yo:

- Fèmen rido yo, fenèt yo ak pòt nan kay ou an nan kote ki gen solèy yo pou redwi chalè solèy.
- Etènn aparèy èkondisyone yo, limyè yo ansanm ak lòt aparèy yo lè ou pa lakay ou epi itilize yon kwonomèt pou limen aparèy èkondisyone a anviwon trant minit avan ou rive lakay ou. Itilize kab kouran avanse pou ka prensipalman “etènn” tout aparèy yo epi konsève enèji.
- Vantilatè yo kapab fè ou santi chanm yo vin pi fre nan 10 degre epi itilize 80 poustan mwens kouran pase èkondisyone yo.
- Si w ap achte yon èkondisyone, chèche yon modèl ki sètifye ENERGY STAR, ki itilize jiska 25 poustan mwens enèji pase yon modèl estanda.
- Mete aparèy èkondisyone w la sou 78 degre oubyen pi wo pou w kapab fè ekonomi sou valè depans pou rafrechisman ou an.
- Mete aparèy èkondisyone an nan yon fenèt santral, olye nan yon fenèt ki nan kwen, pou pèmèt lè a sikile pi byen.

- Konsidere mete aparèy la nan direksyon nò, lès oubyen nan kote ki pi gen lonbraj nan kay ou an. Aparèy èkondisyone ou an pral gen pou travay pi di epi itilize plis enèji si li ekspoze dirèkteman bay reyon solèy yo.
- Bouche espas ki alantou aparèy èkondisyone a ak kalfetraj pou evite lè fre yo soti.
- Netwaye vantilatè kondansatè yo ak woulo yo pou ka pèmèt aparèy èkondisyone w la kontinye mache yon fason efikas, epi verifye filtè a chak mwa epi ranplase li lè sa nesesè.
- Itilize aparèy tankou machin a lave, a seche, machin pou lave vesò, ak fou yo nan maten oubyen ta nan aswè. Sa pral ede tou redwi imidite ak chalè nan kay la.
- Sèvi ak anpoul ki efikas an enèji, ki gen mak ENERGY STAR olye anpoul limyè enkandesan estanda yo, epi ou ka itilize 75% mwens enèji.
- Prepare manje nan mikwo-onn lè sa posib. Mikwo ond itilize apeprè 50% mwens enèji pase fou konvansyonèl yo.
- Seche rad yo sou liy pou seche rad. Si wap itilize yon machin a seche, sonje pou ou pwòpte filtè pelich machin a lave an chak fwa avan ou ranpli li.
- Rete atantif sou diferan fason w ap itilize dlo nan kay ou. Olye pou ou itilize 30 a 40 galon dlo pou ou benyen, enstale yon bouch douch dlo ki pa fè koule anpil dlo, ki itilize mwens ke 3 galon pa minit.
- Lè w bese konfigirasyon tanperati a sou machin alave epi rensaj la sou dlo frèt, sa ap diminye enèji ou itilize.
- Gen konsèy adisyonèl sou jan pou konsève enèji ki disponib sou sit entènèt NYSERDA a [isit la](#).

Sekirite kont Dlo

- **Sipèvizon Granmoun.** Se premye fason pou anpeche nwaye. Pa janm kite yon timoun poukонт li nan dlo oswa toupre, epi toujou deziyen yon Gadyen Dlo. Moun sa a pa ta dwe li, voye mesaj, itilize yon telefòn entelijan, bwè bwason ki gen alkòl oswa ki distrè yon lòt fason.
- **Chwazi Koulè Vif.** Etid yo montre koulè rad pou benyen yon moun ka fè yon diferans nan vizibilite. Konsidere koulè chòtdaben pitit ou a anvan li ale nan yon pisin, plaj oswa lak. Pou pisin ki gen fon klè, woz neyon ak oranj neyon gen tandans pi vizib. Pou lak ak pisin ki gen fon nwa, oranj neyon, vèt neyon ak jòn neyon yo gen tandans pi vizib.
- **Identifye najè ki bezwen èd.** Pandan ke nou gen tandans panse ke najè ki nan pwoblèm yo pral leve men yo ak fè anpil bri, sa ka pa toujou konsa. Fè atansyon ak moun ki gen tèt yo ba nan dlo a (bouch yo anba dlo) oswa ki panche dèyè ak bouch ouvè, je fèmen oswa ki pa kapab konsantre, janm vètikal nan dlo a, oswa ki ap eseye naje men pa fè pwogrè.
- **Leson natasyon.** Plizyè etid montre leson naje anpeche nwaye. Aprann kijan pou naje epi anseye pitit ou a kijan pou li naje.

Ouvri Sekirite kont Dlo

- **Mete jilè sovtaj.** Mete jilè sovtaj sou timoun yo nenpòt lè yo nan bato oswa ap patisipe nan aktivite lwazi nan dlo lib. Aparèy flotman pèsonèl yo ta dwe toujou itilize pou timoun ki pa konnen kijan pou yo naje. Lwa Eta New York la mande pou timoun yo ki gen mwens pase 12 ane mete yon jilè sovtaj nan yon bato. Pou plis enfòmasyon sou bon jilè sovtaj, ale nan [sit Gad Kotyè Etazini](#) an.
- **Chwazi yon kote sou plaj la tou pre yon sovtè,** epi naje sèlman lè gen yon sovtè an sèvis.
- **Veye drapo avètisman yo** epi konnen sa yo vle di. Drapo vèt yo souvan make zòn pou benyen ki deziyen yo - asire ou naje ant drapo vèt yo. Drapo jòn yo ka endike yon plaj sif oswa yon avi. Drapo wouj yo endike yon danje oswa risk, epi okenn moun pa dwe naje lè yo afiche. Deziyasyon drapo yo ka varye, kidonk asire ou konprann kòd koulè a anvan ou plonje.
- **Fè atansyon ak kouran retou yo.** Kouran retou yo se vag pisan ki prale lwen rivaj la. Yo gen tandans fòme toupre yon pwen ki pa fon nan dlo a, tankou yon ban sab, oswa toupre anbakadè ak waf epi yo ka rive nan nenpòt plaj avèk vag k ap kraze, ki gen ladan Great Lakes! Yo se premye danje pou amatè nan plaj yo epi yo ka rale menm najè ki pi fò yo soti nan lanmè. Si ou kwense nan yon kouran, eseye rete kalm epi pa goumen kont li. Naje paralèl ak rivaj la jiskaske ou soti nan kouran an, epi flote oswa mache nan dlo si ou kòmanse fatige. Plis enfòmasyon ki soti nan Sèvis Meteyo Nasional la: [Brize Anpriz Kouran an!](#)
- **Atansyon ak gwo vag yo ak mare ki fò yo.** Nanje nan oseyan diferan de naje nan yon pisin kalm oswa lak. Gwo vag ka fasilman ranvèse yon adilt. Rete prepare pou gwo mare ansanm ak chit sanzatann toupre rivaj la.

Konsèy sou Sekirite nan Pisin

- **Mete Baryè.** Enstale baryè sekirite ki apwopriye alantou pisin ak espa nan kay yo. Sa gen ladan kloti, pòtay, alam nan pòt ak kouvèti.
- **Alam Pisin.** Enstale yon alam pisin pou detekte ak bay notifikasyon sou aksè sanzatann nan pisin nan.
- **Ti Pisin.** Vide ak retire pisin pòtab ki pi piti yo lè yo p ap itilize.
- **Kouvri Drenaj.** Kenbe timoun yo lwen drenaj pisin, kanalizasyon ak lòt ouvèti pou evite yo kwense. Cheve, manm, bijou oswa chòtdeben timoun yo ka kole nan yon drenaj oswa ouvèti siksyon. Epitou, asire nenpòt pisin ak espa ou utilize gen kouvèti drenaj ki respekte estanda sekirite federal yo, ki gen ladan fòm drenaj la, gwosè kouvèti drenaj la ak rit sikilasyon dlo a. W ap jwenn plis enfòmasyon [isit la](#).

###